Vdekje fashizmit — Liri Popullit

Poštarina plaćena u gotovu
Taksa postale e paguame

RILINDJA

ORGAN I FRONTIT POPULLUER TE KOSOVES E METOHIS

NEDELJNI LIST
FLETORE E PERJAVESHME

Redakcija: Prishtinë
Rruga Emin Duraku Nr. 38

PAJTIMET
per 1 vit 96 din.
„ 6 muej 48 „
„ 3 muej 24 „

Dorshkrimet nuk kthehen

Odgovorni urednik
Drejtori pergjegjës XHELADIN HANA

Vjeti IV Nr. 113 | PRISHTINE, 9 Maj 1948 | Çmimi 2 dinarë

9 MAJI - DITA E FITORES

Para tri vjetve, me 9 Maj 1945, Gjermanija hitlerjane u-thye ne te gjitha frontet. E dermuen trupat heroike t'Armates Sovjetike, e cila ka dhane kontributin vendimtar dhe ma te madh ne fitoren mbi fashizmin. Njerezit e Bashkimit Sovjetik, te cilet, ne luften katervjeçare, gadi vetem, kane luftue me trimni kundra Gjermanis hitlerjane, te ndihmuem, nga te gjitha fuqit kryesore reakcjonare nga prendimi dhe nga lindja, kane gezue simpathin dhe perkrahjen e te gjithe njerezve punonjes te botes. Per fitoren mbi Gjermanin fashiste dhe aleatet e saje kane kontribue shum edhe popujt t'one, te cilet, per kater vjet te luftes Nacjonal-Çlirimtare, u kane dhane okupatoreve fashiste grushte ma te rande se sa disa prej fuqive te mdha te prendimit.

Me fitoren mbi Gjermanin hitlerjane, me fitoret mbi okupatoret fashista dhe sherbetoret e tyne ne Vendin t'one u asht ba e mundun popujve t'one, qe, nen udheheqjen e Marshalit Tito dhe te Partis Komuniste te Jugosllavis, t'a rrexojne pergjithmone rendin e vjeter prapanik dhe te shkojne me hapa te sigurte drejte rendit shoqnuer socjalist. Frytet e luftes s'one Nacjonal-Çlirimtare, te fitoreve t'ona mbi fashizmin, gjesteve heroike dhe fitoreve ne ndertimin e socjalizmit, jemi tue i ndie dita dites e gjithnji ma teper. Po rritet fuqija e Vendit t'one, po permiresohet jeta e njerezve t'one punonjes; popujt t'one po bahen shtylle gjithnji ma e forte e paqes ne bote.

Socjalizmin po e ndertojne edhe popujt e vendeve tjera t'Europes lindore e jug-lindore, te cilet, prap me ndihmen e Armates Sovjetike, jane çlirue prej fashizmit dhe kane shpartallue vendosmenisht elementat fashisto—imperjaliste ne keto vende. Fitorja e ka ba te mundeshem rritjen e hovshme te fuqive perparimtare ne bote, ashpersimin e luftes se tyne per paqe dhe demokraci te vertete.

N'anen tjeter, fitorja mbi Gjermanin fashiste ka qene njikohesisht disfate per reakcjonin nderkombtar, i cili gjate luftes, e ka ndihmue, ne menyre te ndryshme, Gjermanin fashiste ne lufte kundra Bashkimit Sovjetik dhe fuqive perparimtare n'Europe. Me disfaten e Gjermanis hitlerjane, flamurin e fashizmit e muren imperjalistat e prendimit, me monopolistat amerikane ne krye. Ata jane mbeshtete ne trathtare te vendeve te ndryeshme, qe kane qene ne sherbim te Hitlerit. Ata perpiqen me e robnue Europen me plane kriminale, siç asht "Plani Marshalli". Kurdisin plane dhe krijojne baza per luften e re, robnojne popuj te tjere.

Por kundra imperjalizmit amerikan po rritet fronti i paqes dhe i demokracis ne bote. Dita dites po rriten fuqit e BRSS, Jugosllavis dhe vendeve te tjera te demokracis popullore, fuqit perparimtare n'Itali, France dhe ne te gjitha vendet tjera. Populli lirilashes i Greqis, Kines dhe i shum vendeve kolonjale asht tue luftue me arme ne dore kundra grabitqarve imperjalista dhe sherbetoreve te tyne. Plasat e rendit imperjalist jane gjithnji ma te gjana dhe ma te thella.

Imperjalistat amerikane e te tjeret i kane ba shum padrejtesina Vendit t'one. Provokimet, shpifjet, mohimi i se drejtes per pasunin t'one, reparacjonet, se drejtes se popullit te Triestit dhe te popullsis se Korushkes Sllovene, qe t'i bashkohen Vendit t'one, mbajtja e kriminelave te luftes qe kane ike, shpifjet kundra aleateve t'one, thirrja per lufte kundra Vendit t'one etj.-te gjitha kto i karakterizojne deshirat e kota te nxitesave te luftes se re, dhe qendrimin e imperjalistave amerikane ndaj popullit t'one.

Fitoret qe po i korrim ne ndertimin e shoqnis socjaliste jane pergjegja ma e gjalle nxitsave amerikane te luftes, kontribut i jone ma i madhi per forcimin e paqes dhe te demokracis ne bote.

SI E FESTUEN NJI MAJIN POPUJT E KRAHINES S'ONE

Komisjoni i formuem prej Frontit populluer Krahinuer per pregatitjen e kremtimit te Nji Majit ia ka pase fillue punes disa dite para festes. Ne çdo ane te qytetit pastroheshin rruget, lyheshin ndertesat dhe zbukuroheshin faqatat e tyne, keshtu qe qyteti mori nji pamje krejt te re.

Dita e Nji Majit pritej me padurim prej puntorve te çdo sektori te çdo rrethi a qyteti, prej inteligjences popullore, prej katundarve e qytetarve, mbassi do te merrshin pjese me feste mjaft delegat e delegate prej te gjitha aneve te Krahines.

Prishtina qe ne feste qe naten para Nji Majit. Lokalet shtetnore e private kishin marre nji fetyre te re, faqatat e tyne ishin stolise me flamuj, sexhade e qylyma te bukur, mbi te cilet qendrojshin fotografit e Titos, te Bllagoje Neshkoviqit dhe t'udheheqsave te tjere. Shquheshin, si diten ashtu edhe na'en, transparentet me fjalet: Rrnofte Nji Maji.

Agon dita e Nji Majit. Ne çdo ane te qytetit ndigjoheshin zane te puntorve, te nepunesave, te grave, te burrave e te rijve, te cilet pregatiteshin me u-mbledhe nder grupet sindikale te tyne, e te tjeret nder grupet e Frontit te reoneve te qytetit. Nga stacjoni i hekurudhes dhe nga rruget e rretheve te tjera, nga keshillat e vendeve te rrethit të Prishtines mbrrijshin delegat e delegate, te cilet do te merrshin pjese te gjithe ne parakalim. Pjesa tjeter e popullit drejtohej qysh heret per me zane vend nder trotuaret e rrugeve, kah do te pershkoheshin kolonat e parakaluesave.

Ne çdo rruge kryesore ishin instalue altoparlantat, prej te cilve ndigjoheshin parollat e Komitetit Qendruer te Partis Komuniste Jugosllave, muzike marshesh, etj.

Para hotelit „Jugosllavija e re" dhe shtepis se kultures ishte vendose tribuna e madhe, e cila ishte e veshun me petkun e kaltert dhe nalte e stolisun me flamujt e RFPJ dhe te R. P. te Serbis, si dhe me fotografit e shokut Tito dhe te Dr. Bllagoje Neshkoviqit.

Ne te zuen vend udheheqsat e Frontit populluer te Krahines s'one, te Keshillit Ekzekutiv Krahinuer, perfaqsues t'Armates Jugosllave, perfaqsues t'organizatave antifashiste, delegat te rretheve e te qyteteve dhe pergjegjesa te sektoreve te ndryshem. Para tribunes qendrojshin disa gra shqiptare me kostume kombtare. Nalte, ne balle te hotelit, t'a terhiqte synin portreti i Titos, i punuem bukur dhe me kujdes te mire.

Ishte ora 10,30 kur qe filluen te duken flamujt, qe i prijshin kolones parakaluese. Numroheshin rreth 40 flamujve, prej te cilve ishin te RFPJ, te R.P. te Serbis dhe asosh te kuq, qe mbaheshin nga delegatet e rretheve dhe te qyteteve, veshe me kostume kombtare. Dalloheshin edhe stemat e R. F. P. J. dhe te R. P. te Serbis. Njeni prej delegatve, ne mes te flamujve te rreshtit te pare, mbante ne duer pikturen me ngjyrna te shokut Tito, se ciles piktori i kishte dhane gjallni te shquame. Nderkaq brohoritej per Partin e lavdieshme Komuniste, avangarde e njerezve punonjes te Jugosllavis; per organizatorin e te gjitha fitoreve t'ona, udheheqesin dhe mesuesin t'one shokun Tito; per bashkimin e Madh Sovjetik, mprojtesin e liris dhe te pamvarsis se popujve etj.

Mbas ketij grupi kaluen me kuaj te bardhe oficerat e shtabit te brigades s'Armates Jugosllave. Ndermjet oficerave dhe ushtareve parakaloi banda ushtarake, te cilen e ndiqshin repartet e ushtris me komandantat e komisaret e tyne. Me gjithe qe te ri, rekrutet parakaluen bukur me hapin e shtrime te parakalimit. Populli i brohoritte pa pushim Armates Jugosllave, ushtris se vllaznimit dhe bashkimit te popujve te Jugosllavis, e qe te forcohet Armata e jone, drita e syve, mburrja e popujve t'one.

Mbas ushtris parakaloi grupi i disa frontistave te dekoruem nga rrethet e qytetet. Brohoritej per Frontin Populluer te Jugosllavis, unitet politik i njerezve punonjes te Vendit t'one. Keta ndiqeshin prej rinis se shkollave te mesme: te bujqesis, gimnazit dhe shkolles normale serbe. Nder rradhet e rinis se gimnazit shquheshin vajzat shqiptare, te cilat kishin veshe kostume kombtare. Populli brohoritte per rinin t'one te lavdishme, ndermarrjet e punes te se ciles i admiron mbare bota, dhe per ndertuesat e autostrades "Vllaznimi e Bashkimi".

Fille mbas tyne parakalojne pioneret, te cilet mbajshin ne qafe shamijat e tyne dalluese: te kuqe, te kalterta e te verdha. Disa grupeve te tyne u printe flamuri kalimtar qe e kishin fitue me pune te mire e dicipline te forte si mbrenda ashtu edhe jashta shkolles. Hapi i tyne hidhej simbas te rrahunave te trompetes dhe tingujve te borizaneve. Tash brohoritej per brezin e ri-ardhmenin e sigurte te popujve t'one.

Duket grupi i puntorve te minjeres "Terçpa", nder fetyrat e te cileve dallohej gazi dhe krenarija e sukseseve te korruna ne punen e tyne. Perveç fotografive, disa prej tyne i mbajshin edhe parollat, prej te cilave dallohej njena ku shkruhej: "Ne i plotsojme dhe i tejkalojme detyret qe na i ka shtrue Shoku Tito ne Planin pesvjeçar". Kater puntore mbajshin nji vagonth te transportit per minerale. Tash brohoritej per sulmuesat, lulen dhe mburrjen e njerezve punonjes te Vendit t'one, per te ndihmue çdo inisjative per çfrytzimin ma te madh e ma te mire te burimeve t'ona, te landeve te para dhe te maqinave.

Parakalon rrethi i Gjakoves, si rrethi ma i mire i Krahines s'one, i cili ka korre suksese ma te mira edhe gjate ketyne kater muejve. Gati te gjithe delegatet e ketij rrethi ishin veshe me kostume kombtare. Tash brohoritej per Frontin Populluer te Jugosllavis, organizaten e fuqishme politike te pergjithshme popullore; per aleancen e forte te Jugosllavis me Bashkimin Sovjetik e shtetet tjera demokratike popullore.

Ket grup e ndjekin delegatet e udheheqesinave te shtepijave kooperative. Njeni prej tyne mban te ne duer objektin prej kartoni te nji ndertese, e cila paraqitte planin e shtepijave kooperative. Ndersa grupi parakalonte, brohoritej per kooperativizmin e forte dhe masovik-themel per ndertimin e jetes ma te mire e ma perparimtare ne katund.

Tash vjen radha te parakalojne fiskulturistat e fiskulturistet: atletet dhe atletet, boksjeret etj. Nderkaq brohoritej per ngritjen e sportit t'one ne naltesin e denje per Jugosllavin e re. Kalojne disa grupe delegatesh te keshillave te vendeve te rrethit te Prishtines dhe mbas tyne grupi i puntorve te minjeres "Kosovo" me parolla te ndryshme, ne lidhje me sukseset e punes se tyne dhe me premtimet qe i epshin per t'ardheshmen

(vazhdon ne faqen e dyte)

Festimi i Nji Majit neper rrethe e qytete

GJAKOVE:

Qyteti i Gjakoves dhe rrethi e festuen diten e Nji Majit te ketij viti ma mire se çdo here tjeter. Ne mbramjen e nates se festes, te gjitha kodrad e qytetit shendriteshin prej zjarmeve te pionerevet. Jehonte kanga nga te rijt e te rejat ne te gjitha anet e qytetit.

Me te lemunit e drites, ne mengjesin e Nji Majit, vijshin nga te gjitha anet e rrethit katundaret, gra e burra, te ri e te reja, te veshun me rrobet e tyne ma karakteristike. Qyteti ishte pastrue dhe zbukurue ne menyre shembullore. E gjithe turma u-mblodh ne sheshin Marshal Tito. Prej tribunes, ku qendrojshin udheheqesat e rrethit dhe perfaqsuesi i Keshillit te Frontit Populluer Krahinuer, shoku Alush Gashi, festimin e hapi shoku Naim Zajmi, i cili ia dha fjalen shokut Gashi. Ai e pershendeti masen n'emen te Frontit populluer Krahinuer dhe ia njoftoi lajmin e sjelljes se flamurit kalimtar per kater muejt e pare te vitit te dyte te Planit pesvjeçar, fitue per meritat e punen e vetmohueshme te frontistave te ketij rrethi.

Mbas ketij e muren fjalen shoket Xhevdet Hamza, sekretar'i Frontit populluer te rrethit, i cili nder te tjera tha: "Flamurin kalimtar qe po e fitojme per te dyten here, nuk duhet te çuditem sepse na jemi koshjent per punen qe bajme etj.", mbas ketij n'emen te sindikalistave shoku Millutin Foliq, n'emen te rinis shoku Hajdar Manxhuka.

Ma ne fund ne baze te rezultateve te te gjithe rrethit, shoku Beqir Salihu u a dorzoi flamuret kalimtare keshillit te vendit Gramaçel dhe t'atij te Junikut, frontistat e te cilve kishin korre suksese ma te mira ne rreth.

H. Vokshi.

PEJE:

Dita e Nji Majit e gjeti qytetin e Pejes te stolisun e te zbukuruem. Qe ne mengjes fusha sportive, ku do te zhvillohej kremtimi, ishte mbushe me puntore, intelektuale, qytetare: te ri e te reja, gra dhe katundare prej katundeve ma t'aferme. N'oren 10 u-hap festimi dhe e muren fjalen shoket Ilija Gjukiq, Mexhit Shala dhe komisari Gojkoviq, te cilet e paraqiten randesin e kesaj dite per masat punonjese, per sukseset e mbrrijtuna ne fushen politike, ekonomike dhe kulturale-arsimore ne vendin t'one. Mandej kryetari i rinis se rrethit, shoku Ragip Mahmuti, vueni ne dukje rezultatet e keshillave te vendeve te Frontit, ku u-dallue i pari nder te gjithe ai i Vitomiricës i cili e fitoi flamurin kalimtar te punes.

Q. Graceni

Prizren:

Frontistat e Prizrenit e kane festue Nji Majin me mburrje per rezultatet e korruna gjate garave te Nji Majit. Me punen vullnetare te 20 njisive te Frontit asht çele nji kanal me te cilin do t'ujiten edhe 600 Ha. toke ne fushen e Prizrenit. Ne vorrezet e Prizrenit jane mbjelle 38.000 fidane dhe asht meremetue rruga prej Prizrenit deri ne katundin Shpenadi. Per kryemjen e ketyne punimeve jane dhane 15.827 ore pune.

Podujeve:

Me rastin e festimit te Nji Majit ne Podujeve asht mbajte nji miting solemn ku kane marre pjese afer 6000 vete. Mbi randesin e Nji Majit foli shoqja Savka Marçetiq. N'emen t'armates Jugosllave foli shoku Dragomir Llukoviq.

Keshilli i rrethit te Frontit populluer ia dorzoi flamurin kalimtar keshillit te vendit Orllan per sukseset e merrijtuna gjate garave te Nji Majit, gjithashtu i faleminderoi dhe organizatat e Frontit te vendeve: Kerpimeje, Palatna, Dubnice dhe Shajkovc.

Tregtija me çmimet e lidhuna

Organizatat e Frontit duhet te ndihmojne edhe ma teper ne zbatimin e sistemit te ri te furnizimit

Me qellim qe te zhduken te metat e konstatueme deri tash ne tregtin me çmimet e lidhuna, ne Prishtine u-mbajte nji konference e gjane, ku muerren pjese te gjithe udheheqesat e rretheve te drejtorive te blemjes si dhe kryetaret e evidentistat e bashkimeve kooperative. Perveç ketyne ne kete konference mueren pjese: delegati i ministris se tregtis dhe furnizimit te R. P. te Serbis, i Drejtoris kryesore te R. P. te Serbis per tregtin me çmimet e lidhuna, i Drejtoratit organizativo—instruktor te bashkimit kryesuer te kooperativave bujqesore te R. P. te Serbis, kryetari i Keshillit Populluer Krahinuer — Fadil Hoxha dhe i besuemi i Drejtoratit te tregtis Sahit Zatriqi.

Nga referimi i shokut Sahit Zatriqi dhe nga diskusjoni u-konstatue se tregtija me çmimet e lidhuna asht tue u-zhvillue gjithnji ma me eksperjence dhe se deri tash jane mbrrijte rezultate te mira. Plani i blemjes se drithnave, i gjase se trashe dhe i grosshes asht tejkalue, kurse plani i blemjes se patateve dhe i derrave te dobet nuk asht realizue. Rezultatet ma te mira jane mbrrijte dhe po mbrrihen vazhdimisht ne rrethin e Prishtines, Liplanit, Podujeves dhe Ferizajt. Mirepo, perveç suksesevet te mbrrijtuna jane konstatue nji varg te metash dhe leshimesh, si p. sh. sipermarrja „Jug" e Pejes e ka lane bagtin e bleme me çmimet e lidhuna ne nji oborr per nji kohe te gjate dhe nuk asht kujdesue per ushqimin e mjaftueshem te tyne. Per kete shkak bagtija asht dobsue dhe ka humbe peshen per ma se 10 kg. per cope. N'Istok ka pase rast te qe bagtija ka ngordhe nga se ushqimi ka qene i pa mjaftueshem. Edhe ne Gjakove kane ngordhe disa qingja per shkak se sipermarrja „Jug" nuk i ka marre me kohe e qingjat nuk kane mujte me kullote. Ne Prizrend jane grumbullue ma se pesqind qingja, te cilet jane tue u dobsue per çdo dite per shkak se sipermarrja „Shar" nuk i transporton me kohe. Te gjitha keto kane rrjedhe nga mosorganizimi i mire i punes dhe nga mosangazhimi i disave qe u asht besue kjo pune.

Perveç ketyne asht konstatue se disa rrethe nuk e kane organizue si duhet evidencen operative. Kjo asht nji nga te metat kryesore ne tregtin me çmimet e lidhuna. Bashkimet kooperative dhe drejtorinat e blemjes nuk e ndiejne sa duhet pergjegjesin e tyne ne pune. Bonat nuk mbahen ne rregull e ne vende te sigurta ne shumicen e kooperativave te Krahines. Disa rrethe kane nda mish pa urdhnin perkates, tue thane se bagtija asht e tyne etj.

Shoku Fadil Hoxha, Kryetar'i Keshillit Krahinuer, tha se tash asht si detyre kryesore qe te fillohet me pregatitjen e gjithanshme per zgjanimin ma te madh te veprimtaris se tregtis, ne menyre qe sezona e ardheshme te mos na gjeje te papregatitun. N'anen tjeter duhet te bahen perpjekje te vazhdueshme per zhdukjen e te gjitha te metave dhe leshimeve te deritashme. Perveç te metave qe u permenden, ka ndodhe qe ne shum rrethe nuk jane mbajte konferenca me kooperativistat rreth porosinave te mallnave industrijale e sidomos nevojave te konsumuesve te vendit. Per kete shkak ne shum vende mungojne disa artikuj e, ne disa vende, jane porosite ma teper se sa nevojiten. P. sh. ne rrethin e Prizrenit mungojne umijt per plugje, kurse ne rrethin e Prishtines jane porosite ma teper se sa nevojiten, e kjo do te thote se bashkimet kooperative te rretheve nuk mbajne lidhje ndermjet vedi.

Shumica e kooperativave ankohen per mungese kuadrash. Keto nuk do te vijne nga jashte porse problemi, duhet zgjidhe ketu ne vend. Ka mjaft te rij e te reja te squeta qe dishrojne me u-zhvillue dhe me mesue. Keta duhet me i dergue neper kurse, e mos me veprue si disa rrethe qe kane kqyre vetem me e plotsue numrin.

Tregtin me çmimet e lidhuna e ka udheheqe deri tash bashkimi kooperativ i rrethit dhe sipermarjet tjera, gja qe nuk asht e drejte. Drejtorati i tregtis dhe seksjonet e rretheve nuk iu kane ndihmue sa duhet bashkimeve kooperative. Prandaj asht e nevojshme qe keshilat e rretheve te kujdesohen ma teper rreth kesaj çashtjeje, e sidomos tash, me rastin e blemjes se detyrueshme te mishit dhe te leshit. Organizatat e Frontit dhe keshillat e vendeve duhet t'angazhohen edhe ma teper per sqarimin e rregulloreve te reja, per zbulimin e spekulantave te ndryshem dhe t'iu ndihmojne kooperativave ma teper se deri tash. Caktimi i mishit dhe i leshit duhet te bahet sa ma drejte e pa gabime. Komisjonet duhet ta njofin mire gjendjen e çdo ekonomije shtepijake dhe te kujdesohen per mosdamtimin e fondit te bagtis.

Rahovec:

Ne Rahovec asht tue u-zhvillue mire tregtija me çmimet e lidhuna, e veçanerisht persa i perket blemjes se mishit. Deri me 4 te k. m. jane ble ma se 12 mije kg. mish te bagtis se trashe e 11 mije kg. te bagtis s'imte. Plani dymujuer i blemjes asht realizue qysh me 10 prill e deri tash asht tejkalue me 90%. Jane ble ma se 11 vagona miser, dy mije kg. grune dhe afer tri mije kg. groshe. Mirepo dyqanet e kooperativave nuk disponojne mjaft artikuj industrijale. Mungojne disa artikuj qe nevojiten ma se shumti si p. sh. bezi, basma etj.

Per me mujte me i aftesue kuadrat e nevojshme, bashkimi kooperativ i rrethit ka dergue ne kurs 18 vete.

Furnizimi ne baze te bonave plotsuese mase e re per permiresimin e kushteve jetesore te popullsis punonjese

Ne saje te shtimit te vazhdueshem te prodhimit Qeverija qendrore ka muejte para pak ditve te marre edhe nji vendim te ri mbi furnizimin e konsumuesve me artikuj industrijale ne baze te bonave plotsuese ne te holla. Kjo mase e re deshmon shtimin e vazhdueshem dhe gjithnji ma te madh te prodhimit dhe te fuqis ekonomike te Vendit t'one. Kjo asht gjithashtu edhe nji prove e kujdesit te vazhdueshem t'udheheqesis s'one shtetnore per ngritjen e mireqenjes se pergjithshme te popullit.

Te gjithe konsumuesit qe jane te marrun ne furnizimin e siguruem, ne baze te ketij vendimi do te muejne me ble, perveç mallit qe e marrin me kartat e tyne te veshmbathjes me çmime t'unjisueme ma t'ulta, edhe disa prodhime industrijale qe gjinden ne shitje te lire. Ket mall do te muejne me e ble ne baze te bonave plotsuese ne te holla, pa i perdore pikat. Ne kete menyre konsumuesit, me anen e bonave plotsuese ne te holla, do te muejne me ble me çmime t'unjisueme ma t'ulta: llampa elektriku, ene, kepuce femijsh etj.

(vijon nga faqja e pare)

Populli brohoriste per zhvillimin e inisjatives krijuese, per perdorimin e metodave te reja te punes, per perdorimin e teknikes se nalte etj.

Nji mbas nji kalojne grupet e sipermarrjeve te ndryshme, si ai i transportit per Kosmet dhe ai i magazinave furnizuese. Dy vete mbajshin ne duer nji pikture te madhe, ne te cilen pasqyrohej shkembimi i prodhimeve bujqesore me ato industrijale ne sistemin e çmimeve te lidhuna. U brohoritte per perforcimin e aleances ne mes te puntoreve e katundareve.

Mbas ketyne parakaluen delegatet e Pejes, Vuçiternes, Prizrenit, Podujeves dhe Liplanit. Ne grupin e delegateve te Pejes t'a terhiqshin syhin parollat e shkrueme bukur dhe veshja e tyne. Tash brohoritej qe te luftojme per produktivitet ma te madh, per kualitetin e nalte te punes etj.

I vjen radha te parakaloje grupit te puntorve te fabrikes se tullave te Prishtines, ku ne midis te rreshtit te pare ndodhej drejtori i tyne. Te gjithe keta ishin veshe me rrobet ma te mira. Nder kaq brohoritej per sulmuesat, lulen dhe mburrjen e njerezve punonjes te vendit t'one.

Kalojne reonet e qytetit te Prishtines, grupi i rrethit te Drenices N'eqje e siper dy katundare shqiptare te ketij rrethi i thojshin kanges here terthorqe e here maje krahut. Brohoritej per Frontin e grues antifashiste mbeshtetjen e forte te Frontit populluer, si dhe per ndertuesat e shtepijave kooperative, luftetaret për nji jete ma te mire, ma te bukur e ma te kulturueme te katundit; per bujqet ma perparimtare, luftetaret per produktivitetit ma te madh.

Tash fillojne te parakalojne edhe grupet sindikale, nder te cilet dallohej per estetike dhe rregull te mire ai i puntoreve arsimtare te Keshillit Populluer Krahinuer. T'a terbiqshin synin transparentet, grafiket dhe parollat, nder te cilat pasqyroheshin rezultatet dhe sukseset e punes kulturo-arsimore: hapja e shkollave te reja, botimi i librave dhe luftimi me plan i analfabetizmit. Brohoritej per sindikatat e unjisueme, shkollen e Socjalizmit te njerzve punonjes te Vendit t'one.

Ma ne fund grupet ndiqeshin prej turmes se madhe te popullit, keshtu qe parada madheshtore mori fund. Ne parade ne kremtim muerren pjese afer 20.000 vete. **Me nji here para hotelit** „Jugosllavija e re" filluen vallet popullore, mbas dite u-zhvillue nji ndeshje miqsore foot-balli ne mes te Subotices e Prishtines dhe ne mbramje u-dha çfaqje theatrale.

Shperndamja e shtypit dhe organisimi i rrjetes se korespondences - detyre me randesi e organisatave te Frontit t'one populluer

Tue marre parasyshe se shtypi i jone asht nji mjet i forte ne ngritjen e nivelit kulturo-arsimuer dhe ndergjegjes ideo-politike te masave popullore, gja nga e cila mvaren sukseset t'ona ne fushat e ndryshme te veprimtaris, udheheqsija e jone e Frontit ka shtrue si detyre me shum randesi, para te gjitha organizatave te Frontit t'one populluer, shperndamjen sa ma te gjane te shtypit t'one dhe organizimit te rrjetes se korespondences.

Disa aktivista te Frontit çfaqin nji moskuptim te plote ne lidhje me rolin e shtypit. Ata ende nuk e kane kuptue se shtypi asht nji arme e fuqishme e Frontit t'one populluer ne luften per likuidimin e mbrapambetunis ekonomike dhe kulturale te Krahines s'one, per zhvillimin e perparimin e gjithe te kesaj. Thone se jane shum te zanun me pune te tjera dhe, prandaj, nuk kane kohe me u-marre me ket problem. Shembull: Peja me gjith rreth. E pra ata duhet t'a dijne se nga shkalla ne te cilen e organizojne shperndamjen e shtypit nder masa dhe nga shkalla ne te cilen e krijojne dhe e forcojne rrjeten e korespondences-e cila asht parakushti i domosdoshem per mbajtjen dhe naltesimin e shtypit-mvaret, ne mase te gjane, suksesi i organizatave t'ona te Frontit edhe ne zgjidhjen e te gjitha problemeve e detyrave tjera qe shtrohen para tyne ne lidhje me ndertimin t'one socjalist.

Shtypi asht agitator dhe propagator kolektiv, qe mobilizon njerezit t'one ne luften per plotsimin e detyrevet te ndryshme te Planit t'one pesvjeçar. Dhe jo vetem i mobilizon, por edhe i meson, i organizon, i drejton ne ket lufte. Me e perhape shtypin, don me thane me e fute linjen e drejte te Frontit t'one populluer nder masat e gjana te popullit, don me thane me ba qe masat popullore t'a kuptojne t'a pervehtesojne dhe t'a zbatojne si duhet kete linje. Mund te themi me siguri se aty ku organizata e Frontit punon ma pak ne ngritjen e ndergjegjes politike te masave, ku shtypi ndihmon shum, aty, hasen ma se shumti veshtirsina ne kryemjen e detyreve te ndryshme qe shtron Fronti i jone populluer dhe anasjelltazi, aty ku organizata e Frontit Populluer i kushton kujdesin e duhun ksaje çashtjeje, si b. fj. Gjakova, aty plotsohen ma mire detyret qe paraqet Fronti populluer. Kjo asht e kjarte. Nga puna politiko-edukative me masat, nga informimi i drejte e sistematik i masave mvaret dhe suksesi ne zgjidhjen e te gjitha problemeve t'ona. Dhe ne ket fushe, shtypi lot nji rol me shum randesi.

Seksjonet e agitacjonit dhe te shtypit nder organizatat t'ona te Frontit duhet te perpiqen me e krye si duhet ket detyre qe ua ka parashtrue udheheqsija ne lidhje me shtypin, tue caktue njeriun e pershtatshem qe te pergjigjet per ket pune.

Njikohesisht, organizatat e Frontit e kane per detyre me e krijue dhe organizue ne teren rrjeten e korespondences, ne menyre qe shtypi i jone i Frontit te jete me te vertete pasqyra e jetes dhe e punes se Frontit populluer ne mbare Krahinen t'one, pasqyra e punes se te gjitha organizatave te Frontit populluer te çdo qyteti dhe reoni, te çdo katundi. Aty duhet te paraqitet puna e Frontit ne çdo sektor te luftes per ndertimin e socjalizmit. Keshtu organizatat t'ona te Frontit, nepermjet te shtypit, do te perfitojne nga eksperienca e njena tjetres, do t'a mesojne njena tjetren. Keshtu do te çfaqet puna e çdo organizate, do te rrehet ne dukje perpjekja e njerezve t'one qe, an e mb'ane Krahines derdhin djersen per ndertimin e ardhmenis se per bashket ma te mire. Si per çashtjen e shperndamjes se shtypit ashtu dhe per organizimin e rrjetes se korespondences, duhet te jete njeriu pergjegjes i pershtatshem ne seksjonin e agitacjonit dhe te shtypit n'organizaten e Frontit. Njerez ka, qe mund te shkruejne. Jane nepunsat neper organet e pushtetit, puntoret neper sipermarrje, mesuesit dhe profesorat, sa e sa intelektuale neper organizatat t'ona masovike etj. Korespondenta te shtypit t'one duhet te bahen puntoret neper sipermarrjet t'ona ekonomike, katundaret e kooperativave bujqesore, njerezit qe punojne ne sektorin t'one te tregtis s'one shtetnore, ne kooperativat tregtare, kooperativat e zejtaris etj., mund te bahen te gjithe ata njerez analfabete qe punojne per te miren e komunitetit t'one, qe ia duen te miren ketij, qe, me keshillet e mendimet e veta, dishrojne me ndihmue ne mbarevajtjen e puneve t'ona. Dhe Fronti i jone do t'a çmoje punen e secilit korespondent.

Natyrisht keta korespondenta kane nevoje per ndihme. Organizatat e Frontit duhet t'organizojne seminare me ta, materjalin e kane: ate te Kongresit te Dyte te Frontit populluer.

Çashtjen e perhapjes se shtypit dhe krijimit, e organizimit te rrjetes se korespondences, organizatat t'ona te Frontit Populluer duhet t'a konsiderojne si nji detyre te qendrueshme dhe jo si nji akcjon, fushate te perkoheshme. Nga masa ne te cilen akcila organizate e Frontit do te perpiqet me i permbushe keto detyra ne lidhje me shtypin mvaret shum mbarevajtja e punes ne çdo fushe te veprimtaris se vet.

Te ndihmojme akcjonin per mbledhjen e materjalit shkert

Gjate muejve maj, qershuer e korrik te ketij vjeti do te zhvillohet akcjoni masovik per mbledhjen e copave te ndryeshme si: zhele, copa hekuri, letra, eshtna, copa xhami etj. Ne vendet qe e kane industrin e zhvillueme, keto perdoren si lande te para, mirepo edhe ne Vendin t'one kemi sipermarrje qe mund ti çfrytzojne keto zhele e copa te ndryeshme prej 80—90% si lande te para.

Ket akcjon do t'a udheheqin sipermarrja republikane me ndihmen e plote t'organizatave te popullit. Organizatat e Frontit duhet t'i themelojne keshillat e akcjonit. Çdo organizate e Frontit duhet t'organizoje ne terenin e vet javen sulmuese per kete qellim. Njikohesisht duhet me i caktue edhe vendet ku do te grumbullohen keto copa, ne menyre qe keto te mos humbin dhe te mos damtohen deri sa te transportohen ne vendin e caktuem.

Frontistat e Gramaçelit dallohen te paret ne rrethin e Gjakoves

Gjakove:

Organizata e Frontit populluer ne Gramoçel mban vendin e pare ne çdo akcjon. Frontistat e Gramoçelit kane ndertue me pune vullnetare nji rruge 3 km. te gjate ne mes te katundit te tyne dhe katundit Glloxhan. Ne kete akcjon jane shque frontistat Hasan Hima dhe Millorad Içeviq.

Edhe organizata e Rinis perpiqet me mberrijte rezultate te mira dhe me nxane vendin e pare ne rreth. Ma se 50 te rij e te reja te ketij keshilli te vendit ndodhen neper akcjonet e ndryshme jasht Krahines.

Arsim e kulturë

Bashkpunimi kultural ne mes te RFP te Jugosllavis dhe R.P. te Shqipnis

Shoqnija per bashkpunimin kultural Jugosllavi-Shqipni ne Beligrad, ne bashkpunimin me ate Shqipni-Jugosllavi ne Tirane, punon palodhmenisht n'afrimin kultural dhe thellimin e miqesis ne mes te popujve t'one. Ban shkembimin e materjalit kultural, shtypit, revistave, fotografive etj. Vjet ne Shqipni filloi me dale revista "Shqipnija-Jugosllavija" qe nep artikuj te shumte nga jeta politike, ekonomike dhe kulturale e te dyja vendeve. Shoqnija i dergon shpesh here redaksis se Revistes materjal dhe fotografina nga jeta ne Vendin t'one. Me rastin e datave me randesi nga historija e R. P. te Shqipnis, Shoqnija organizon ne Beligrad mbajtjen e themave. Jane organizue dy kurse te gjuhes shqipe dhe biblioteka, e cila ma se shumti ka libra shqipe. Nji komisjon ka fillue perkthimin e veprave letrare shqipe ne gjuhen serbishte. Tubeza e novelave shqipe asht perkthye dhe gjindet ne shtyp. Po kshtu asht tue u-shtype nji fjalor Serbisht-Shqip. Po punohet edhe ne perkthimin e disa gjanave nga revista letrare "Leteratyra e jone". Shoqnija parashef qe si vjet nji grup i artistave-kangtare t'one te shkojne ne Shqipni e te gendroje bukur do kohe. Shoqnija do te filloje shpejte me organizue edhe mbramjet letrare, ku do te lexohen veprat, novelat dhe poezit ma te mira nga letersija shqipe. Do t'organizohet edhe dhanja e filmave dhe zhurnaleve nga jeta politike, ekonomike e kulturale e R. P. te Shqipnis.

Puna e dobet nder shkollat e nxansve n'ekonomi

Ne kontrollimin qe ka ba Inspektorati i Keshillit Populluer Krahinuer nder shkollat e nxansve n'ekonomi ka konstatue nji seri te metash te dores se pare, te cilat rrjedhin nga se drejtorat e shkollave dhe profesoret nuk jane interesue per evitimin e tyne, nga se seksjonet e industris para disa muejve, e tash ato komunale nuk jane kujdesue qe ta kontrollojne punen ne shkolle, gjithashtu edhe seksjonet e punes nuk ka ne pase kujdes me e kontrollue punen e shegertave nder punedhanesa, nevojet e tyne, etj.

Ne Vuçiterne nga se arsimtaret nuk paraqiten ne detyre, nxanesit detyrohen me u-kethye nder shtepija pa mesim. Ne shkollen e Gilanit mesimdhanesit aq fort i kushtojne randesi mesimit, sa qe te shumten e heres para mesimit dhe gjate tij merren me loje foot-ballit, keshtu qe per ta humbja e kohes nuk peshon aq rande. Ketu nuk asht gabimi vetem i arsimtarve, por edhe i keshillit populluer te vendit, i cili nuk ua ka pague ne rregull atyne honorarin, nuk i ka sigurue drute e driten. E njajta situate asht edhe ne shkollen e Ferizajt.

Edhe ne Prizrend ekzistojne disa prej ketyne te metave. Ne Gjakove nxanesit nuk i vazhdojne mesimet rregullisht: nga 170 te rregjistruem shkojne ne shkolle vetem 92. Kjo gjendje asht ne shkollen e nxansve shqiptare. Shegertat punojne nder punedhanes nga 10 ore ne dite, kurse simbas ligjit duhet te punojne vetem 5 ore.

Ne Peje shegertat punojne edhe te djelave nder dyqanet e privateve, vetem pak ma me „marifet" mbassi dyqanet i mbajne ilegalisht gjysem te çeluna. Ne disa qytete nxanesit nuk i kane marre ende triskat e ushqimit dhe te tekstilit, keshtu qe ata nuk furnizohen aspak. Disa te tjere nuk i kane librezat e punes.

Per evitimin e ketyne te metave dhe per ti prue shkollat n'ate gjendje siç meritojne te jene ne Jugoslavin e re, duhet qe:

Instruktori i shkollave te ketij rangu, i cili asht i vetem prane Drejtoratit t'Industris te Keshillit Krahinuer, me gjithe qe asht i angazhuem me pune te teperta administrative, prap se prap duhet qe t'i inspektoje ma shpesh shkollat dhe ma me imtesi, ne menyre qe te permirsohet puna e gjith'anshme nder to.

Seksjonet e punes nder rrethe e qytete te kontrollojne punen e nxansve ne shkolle edhe nder vendet e punes, t'interesohen energjikisht per t'a gzue te drejten e furnizimit si te gjithe nxanesit e shkollave te mesme.

Te bahen perpjekje me anen e konferencave te Frontit qe te binden punedhanesit per dergimin e shegertave te tyne ne shkolle, e ne rase te kundert t'aplikohet ligji i pushtetit populluer.

Instruktorat e shkollave fillore duhet te veprojne ashtu siç i kane marre direktivat para sa kohe dhe mos te ngjaje qe vetem nji, ne gjithe Krahinen, te punoje simbas atyne.

Duhet te formohet keshill prane çdo shkolle ku duhet te marrin pjese drejtori i shkolles, i besuemi i seksjonit komunil, instruktori i arsimit, nji perfaqsues i organizates sindikale, nji prej rinis dhe nji prej zanatlijve, i cili keshille duhet te punoje simbas nji plani te perpiluem prej tyne ne menyre qe t'evitoje mungesat e nxansve e te permirsoje kualitetin e punes.

Vetem tue i praktikue te gjitha keto mund te shpenzohet me vend buxheti i shkollave ne fjale qe kapet ne disa qinda mija dinaresh per çdo muej, dhe njikohsisht mund te pregatiten kuadra per kualifikim nder deget e ndryshme t'ekonomis s'one ashtu siç thone Eduard Kardelji, Boris Kidriç etj.

Faik Pruthi

Grupi i Theatrit Populluer i Nishit ne Prishtinë

Po mbushet java qe grupi i Theatrit populluer te Nishit per çdo mbramje asht tue dhane cfaqje theatrale te ndryeshme. Ne sejcilen çfaqje spekatoret kane dallue talentin artistik te lojtareve dhe mjeshtrin e ralle ne pikturimin e skenave, te kuintave etj. Ne çdo cfaqje interesimi i qytetareve ka qene mjaft i gjalle, aq sa ne mengjes te çdo dite mbaroheshin biletat.

Theatri populluer i Nishit çfaqi dramet: "Rusko Pitanje", "Gospogja Ministarka", "Sumnjivo Ljice", „Zona Zamfirova", „Koshtana" dhe "Shuma„.

Nder te gjitha keto drame kan lane ma pershtypje: "Rusko Pitanje" dhe "Koshtana". Perveç te tjerave, perfitimi ma i madh ka qene per antaret e shoqnive kulturo-artistike te qytetit t'one, te cilet kane fitue mjaft nga talenti i artisteve te Nishit.

Çfaqje teatrale ne Podujeve

Ne mbramje te 30 Prillit, shoqnija "Radniçki" e Prishtines, grupi serb dhe ai shqiptar, çfaqen ne podujeve, i pari, pjesen theatrale „Mladost Otaca" dhe i dyti "Plakun Mijlan", kjo e fundit veper e shkrimtarit franqez Mopasant. Perveç cfaqjeve, si grupi folkloristik serb, ashtu edhe ai shqiptar dhane pjese folkloristike te ndryeshme: valle, kange etj. Ne mbarim populli i Podujeves shprehu kenaqesi te madhe.

Grupi Shqiptar i „Radniçkit" paraqitet ne skene edhe ne Prishtine

Grupi shqiptar i shoqnis kulturo-artistike "Radniçki" paraqiti ne mbramje te Nji Majit ne Prishtine pjesen theatrale "Plaku Mijlan". Para çfaqjes u-dha recitacjoni i biografis se Shokut Tito nga Redaktori i gazetes s'one, perkthye ne shqip prej shokeve Fadil Hoxha dhe Xheladin Hana, recitacjoni: Puntorit, prej Xhevdet Rexhes dhe dy kange nga kori i Komitetit Shqiptar te Prizrenit. Mbas pjeses theatrale, ku paraqitej katundarija franceze nen okupacjonin e prusjaneve ne vitin 1870 dhe roli i 'Plakut Mijlan", grupi folkloristik i shoqeve shqiptare paraqiti diten e pare te nuses ne shtepin e burrit, disa prej zakoneve, kange, valle etj. I gjithe programi pat sukses.

Frontistst na shkruejne

Mesueset e shkolles se katundit Strelle te rrethit te Pejes, me rastin e Nji Majit, u-drejtuen per ne qytet bashke me nxanesit e tyne qe n'oret e mengjesit. Ne mbarim te festimit mesuesit u-ndane prej nxanesve, tue i lane vetem. Tue mos e njofte qytetin dhe tue mos dij e se kah te drejtoheshin, femijt silleshin verdalle, dikush tue qajte e dikush tue bertite, ashtu siç cicrojne zogjet e pules kur mbesin vetem pa nanen e tyne. Kush i shifte çuditej. Dikur prindet tue pa se mesuesit nuk dukeshin andej pari, u-detyruen me i marre femijt e tyne me vedi, dikush per dore e dikush ne qerr. Njeni prej tyne i kishte vue ne çejzin e vet tete femij, mbassi ndinte dhimbje me e nda njenin prej tjetrit. Ky mosinteresim i mesuesve ka lane pershtypje te keqe ne te gjithe popullin, e veçanerisht ke prindet e femijve, te cilet nuk besojshin kurr se do te ndodhte nji pune e ketille. Mesuesit u-paraqiten ne detyre te neserimen pa pase asnji femij me vedi.

Si t'a quejme qendrimin e ketyne arsimtareve ndaj nxanesve femijve, qe ata i kane marre persiqper me i mesue dhe edukue?

Nga Bashkimi Sovjetik

Dita e shtypit Sovjetik

Me 5 maj ne mare Vendin e BRSS-it kremtohet Dita e shtypit sovjetik.

Para 36 vjeteve, me 5 maj, ka dale ne dritenumri i pare i organit kryesuer te shtypit Bolshevik-fletorja "Pravda". Kjo date e madhe asht caktue si dite feste e shtypit sovjetik. Kjo na shtyn qe t'ju hjedhim nji sy sukseseve kolosale te shtypit ne vendin e socjalizmit. Shtypi sovjetik-mobilizues'i fuqishem i turmave punonjese, i pershtatun plotesisht me deshirat e ketyne turmave, i frymezuem me ndjenjat fitimtare drejt perparimit dhe lulezimit-i ka reflektue realizimet vigane ne BRSS, dhe gjithmone i ka thirre dhe i thrret njerezit punonjes qe te mos knaqen me sukseset e mberrijtuna, por te synojne vazhdimisht nga fitoret e reja e ma te medha te punes edhe te kultures per lumnin dhe lulezimin e atdheut sovjetik.

Shtypi dhe leteratura sovjetike e kane permbushe krejtesisht detyren qe i ka caktue Lenjini i madh, qysh me 1905, letersise s'ardheshme sovjetike.

Gjate 30 vjetve te pushtetit sovjetik ne BRSS asht botue 25, 3 here ma teper leteratyre bujqesore se sa asht botue per 200 vjet ne Rusin cariste.

Ne BRSS botohen 7.163 fletore me nji tirazhe prej ma se 31 miljon ekzemlaresh, kurse ne Rusin cariste botoheshin vetem 859 fletore. Edhe ne vendet ma te largeta te BRSS, si p. sh. n'Igarka, mbas harkut polar botohen fletore te ndryshme. Gazetat sovjetike botohen ne 80 gjuhe te ndryshme Njizet prej ketyne gjuheve nuk e kane pase para Tetorit te madh alfabetin e vet.

Gjate ketyne 30 vjeteve ne BRSS jane botue 873.000 libra me nji tirazhe prej 11 miljard ekzemplaresh ne 119 gjuhe te ndryshme.

Libri i J. V. Stalinit „kursi i shkurte i historis se BPK (b)" ashi shtype ne 33.528.700 ekzemplare.

Vetem ne keto dhet vjetet e fundit jane shtype nji miljard e 561 miljon tekste shkollore.

Tirazhi i veprave te Gorkit, ç'prej Tetorit te madh e deri tash asht ma se 44 miljon ekzemplar, e tirazhi i veprave te Pushkinit 36 miljon ekzemplar, ne 76 gjuhe te ndryshme.

Per njizet e vjetet e fundit ne BRSS jane botue 26.282 libra per femije, e tirazhi i tyne asht ma se 660 miljon ekzemplaresh

Ne Bashkimin Sovjetik botohen ma se 1750 revista, prej te cilave 1400 ne gjuhen ruse e 350 ne gjuhet e popujve te tjere te BRSS.

Populli sovjetik e don shtypin e vet: fletoret, revistat dhe librat. Kjo dashni reflektohet ne numrin kolosal te bibl otekave qe mbrrine ne 250.000.

Tue marre pjese te gjithanshme ne jeten e BRSS, ne plotsimin e detyrave te mdhaja, ne mobilizimin e njerave punonjes per sukset e reja ne pune, te palodhun ne perpjekjet aktive per paqen e forte dhe te vazhdueshme ne mbare boten, shtypi dhe libri sovjetik gezojne dashunin dhe mirnjoftjen e mbare njerzimit perparimtar.

Fiskultura dhe Sporti

Shoqnija sportive „Slloboda" e Subotices, fituese e turneut te footbollit

Me insjativen e SH. S. "Proleter", me rastin e festes se Nji Majit u-organizue ne Prishtine turneu i fotballit ne mes te skuadrave: "Slloboda" te Subotices, "Slloga" te Shkupit dhe skuadres vendase "Proleter" Ky turne u-pritte me pa durim, mbassi per heren e pare luente ne Krahinen t'one SH. S. "Slloboda", e cila ka munde tri here me radhe skuadren e liges se pare „Spartak", ka humbe per 2 me 1 kunder skuadres „Partizan" dhe ka barazue me skuadren "Metalac", qe te dyja rivale te forta te liges se pare. Skuadren "Slloga" publiku i yne e njofti dhe e kish pa shpesh here. Me daten 1 Maj, u-zhvillue ndeshja ne mes te skuadrave "Proleter" dhe "Sloboda" e cila perfundoi ne favor te miqeve per 5 me 1. Miqet kane dhane nji loje mjaft teknike te lidhun, dhe me plote te drejte e kane meritue fitimin-kurse vendasit, kane luejte fare pa lidhje dhe shum dobet. Nga miqet te gjithe kane luejte mire, kurse nga vendasit, perveç begjeve, te- cilet kane zbrape disa zbritje shum te bukura, asnji tjeter lojtare nuk ka luejt si duhet dhe as si zakonisht. Loja dhe lidhja e tyne ka qene e erret dhe çdo zbritje ka perfundue pa fryt.

Me daten 2 Maj, u-ndeshen skuadrat "Sloboda" dhe "Sloga" —Loja ka qen ma e bukur se e dites se pare. Me gjithe qe lojtaret e "Slobodes" kane qene te lodhun, prap kane dhane nji loje majft te lidhun dhe teknike, dhe munden skuadren e "Sloges" per 5 me 1. Lojtaret e "Sloges" kane luejte mjaft mire, dhe i kane qendrue bukur lojes, por skuadra "Sloboda" ka qene shum ma superjore.

Me 3 Maj u-ndeshen skuadrat "Proleter" dhe "Sloga". "Proleteri" muejti me fitue me nji rezultat 1 0. Kjo loje ka qene mjaft interesante, pse ishte per zanjen e vendit te dyte.

Skuadra "Proleter" ka luejte shum ma mire se ne diten e pare. Ka ba disa zbritje shum te bukura dhe ka rrezikue disa here porten e "Sloges", e cila ka dhane nji loje mjaft te mire. Me fitimin ndaj "Sloges" skuadra "Proleter" zen vendin e dyte ne turne.

Me 2 Maj skuadra e basketbollit e SH. S. "Vardar", te Shkupit, bani nji ndeshje miqesore me skuadren vendase "Proleter". Miqet, mbasi nji loje shum te bukur dhe te shpejte, munden me fitue me rezultat 42:12. Nga miqet jane dallue Lazareviq dhe Anastasovski, dhe nga vendasit Zajmi, Gjinaj, Nimani ne dhanje golash. Publiku ka asistue me nji shumice te madhe.

SHPALLJE:

Njoftohen mesuesit e rrethevet Prishtine, Podujeve, Liplan, Kamenice, Vuçitern, Mitrovice dhe Drenice, qe kane me dhane provimet private per klasen e I-re te II-te, te III-te dhe simimaturen, qe me daten 1 qershuer te gjinden prane gjimnazit shqiptar te Prishtines. Me daten 1 qershuer, ora 8 para dite fillojne provimet. Ata kandidate qe nuk do te paraqiten ne ket date dhe n'oren e caktuene humbin te drejtat e provimit.

Po ne daten e nalte permendun duhet te paraqiten edhe ata qe kane me dhane provimet per klasat e nalta e maturen.

Lajme te jashtme

Festimi i Nji Majit ne Vendet e demokracis popullore

Populli puntuer i vendeve te demokracis popullore e ka kremtue ne menyre solemne dhe me gezim Nji Majin- festen nderkombetare te klases puntore te mbare botes. Ne kete dite ne te vertete ky i ka festue suksesët e veta te korruna ne pune per rindertimin e ndertimin e atdheut te vet, tue u-pregatite per korrjen e fitoreve te reja ne rrugen drejte socjalizmit. Festimi i Nji Majit ne vendet e demokracis popullore ka pase karakterin e manifestimeve te pergjithshme popullore dhe ka shpreh fuqin, gezimin dhe besimin per nji jete ma te mire e ma te lumtun.

SHQIPNI

Me rastin e festes se Nji Majit, Gjeneral Kolonel Enver Hoxha i drejtoi popullit nji mesazhe, ku, perveç te tjerave, thuhet: „populli i jone e pret festen e Nji Majit me sukses te reja ne rrugen e ngritjes dhe te permiresimit te jetes se tij ma te mire, per ndertimin e socjalizmit, per mprojtjen e paqes se drejte dhe te demokracis. Fitoret qe kemi korre deri tashti jane nji prove e shkelqyeshme dhe garanci per fitoret e reja ne kete drejtim". Mesazhi thrret klasen puntore, katundarin, rinin, grate dhe te gjitha turmat punonjese te Shqipnis qe t'i mobilizojne te gjitha forcat e veta per realizimin e planit shtetnuer. „Ne perpjekjet e tija te papreme per te sigurue lirin dhe per me ndertue jeten e re- thuhet ne vazhdim te mesazhit— populli i Shqipnis gezon ndihmen e pa mase te Bashkimit Sovjetik" Ne lidhje me miqesin me Republiken t'one Federative Popullore te Jugosllavis, ne mesazh thuhet: „populli i jone do t'a perforcoje gjithnji ma teper aleancen e tij vllaznore me popujt vllazen te Jugosllavis se re te Marshallit Tito. Miqesine e shejte qe na bashkon me popujt e Jugosllavis duhet t'a ruejme si driten e syve t'one dhe t'u bime krese te gjithe atyne qe perpiqen me e cenue kete. Populli i Shqipnis asht i lidhun ngusht me popujt e Jugosllavis se re te Marshallit Tito. Ata hecin krah per krah ne rrugen e perbashket dhe nuk ka fuqi ne bote qe mund t'a ndaloje marshimin e tyne. Populli i jone duhet t'a perforcoje aleancen dhe vllaznimin e tij me popullin vlla te Bullgaris dhe me ba emos qe tri demokracit t'ona popullore te formojne nji tanesi te pandashme per ndertimin e jetes se tyne te re dhe te jene nji faktor i randesishem ne mprojtjen e paqes ne Ballkan dhe ne bote. Populli i shqipnis, antar i vendosun i kampit demokratik dhe anti-imperjalist, do te perpiqet me te gjitha fuqit e veta per forcimin e ketij kampi, ne krye te te cilit asht Bashkimi i pathyeshem Sovjetik, shampjoni i vertete i paqes, liris dhe pamvaresis se popujve, luftetar i guximshem per demokracin e vertete. Gjate ketyne kater vjeteve ne kemi perballue dhe shpartallue te gjitha perpjekjet e iperjalistave amerikane dhe te satilitve te tyne, monarko-fashistave grek dhe veglave te tyne, qe kerkojne me na pengue ne rrugen t'one te drejte. Por, manevrat e tyne te ndyta, kercnimet dhe potera e nxitesave imperjalista te luftes do te shkojne huq me siguri, sepse perpara tyne qendron i fuqishem kampi demokratik me Bashkimin Sovjetik e demokracit popullore ne krye, e rreth te cilit jane popujt progresive te mbare botes. Fuqit e demokracis dhe te paqes jane te pathyeshme".

BULLGARI:

Populli puntor i Republikes Popullore moter te Bullgaris e ka festue Nji Majin me manifestime solemne, me te cilat njerezit punonjes bullgare i vuen ne dukje suksesët e veta te korruna ne plotesimin e planit ekonomik dyvjeçar dhe te perfocimit te Bashkimit te popullit bullgar. Ne Sofje pjesemarresit e parades se Nji Majit parakaluen per kater ore rresht para Kryetarit te Qeveris Georgi Dimitrov dhe udheheqesave te tjere te nalte te popullit bullgar, tue brohoritë me enthuzjazem per demokracin popullore dhe per paqen e vazhdueshme demokratike.

POLONI:

Klasa puntore dhe i mbare populli polonez e festuen Nji Majin me mitingje masovike dhe me parakalime solemne. Ne Varshave, ne pranin e ma se 250.000 njerezve, asht mbajte nji miting masovik, ku kane fole udheheqesat e shquem te popullit polonez, ne mes te cileve dhe sekretari i pergjithshem i partis puntore te Polonis Vlladisav Gomuljka. Ne fjalimet e tyne ata kane thekesue se populli polonez e feston Nji Majin ne shenj te sukseseve te reja ne lufte kundra reakcjonit te mbrendshem dhe imperjalizmit nderkombtar, ne shenj te krijimit te partis puntore unike dhe te forcimit te bashkimit ne mes te puntoreve dhe te katundareve.

HUNGARI:

Ma se 500.000 puntore hungareze kane mare pjese ne festimin e Nji Majit ne kryeqytetin e Republikes Hungareze, ne Budapesht. Numri kaq i madh i pjesmarresve paraqet manifestimin ma te mire te deshirave dhe te vendosmenis se puntoreve hungareze per bashkimin e Partis Komuniste Hungareze dhe te partis Socjaldemokrate. Me rastin e parakalimit te kolones para Kryetarit te Qeveris Llajosh Dinjesh dhe udheheqesave te tjere te popullit hungarez ka ngjalle enthuzjazem te madh parakalimi i organizatave te Partis s'unjisueme te puntoreve te 6 sipermarrjeve ma te mdhaja te Budapeshtit.

RUMANI

Edhe Kryeqyteti i Republikes Popullore te Rumanis e ka kremtue solemnisht festen nderkombtare te klases puntore te mbare botes. Kolona e Nji Majit e perbame nga puntoret e Kryeqytetit te Rumanis, ne krye te se ciles ishin njisite e Armates Rumune, parakaloi para udheheqesave te nalte te shtetit per kater ore.

ÇEKOSLLOVAKI:

Festimi i Nji Majit ne Prage asht ba ne shenj te bashkimit kombtar te popullit çekosllovak dhe te ndryshimeve te thella demokratike qe jane ba ne Çekosllovaki mbas ngjarjeve te frorit. Festimi ka fillue me miting te madh, ku kryetari i qeveris Klement Gotvalld ka mbajte nji fjalim, ne te cilin ka thekesue se ky festim paraqet festen e madhe te bashkimit te popullit, qe e ka ba te mundeshem fitoren mbi reakcjonin e mbrendshem, ka hape rrugen drejte socjalizmit, ka ngjalle hovin e madh punues ne shtresat e gjana te popullit dhe ka ba te mundeshem realizimin e fitoreve te mdhaja demokratike. Mbas mitingut u-formue kolona, ne te cilen muren pjese ma se 200.000 vete.

LAJME TE SHKURTA

Imperjalistat anglo-amerikan orvaten me pengue kethimin e Korushkes Sllovene Jugosllavis

Para disa kohe Qeverija e RFPJ ka paraqite perseri kerkesen per Korushken Sllovene para zavendes—ministrave te P. te Jashtme per Austrin, qe jane mbledhe ne Londer. Perfaqsueset e Shteteve te Bashkueme t'Amerikes, te Britanis se Madhe dhe te Frances e kundershtojne kerkesen e Jugosllavis, tue i shkele premtimet dhe vendimet e veta, qe i kane dhane gjate luftes para mbare njerzimit. Ata jo vetem qe nuk kane mujte me t' hjedhe poshte, por as qe kane tentue me iu ba ndonji vrejtje argumentave te Qeveris se RFPJ, kurse perfaqsuesi i Jugosllavis i ka provue plotsisht thanjet e perfaqsuesit Austriak si te pathemelta. Me gjithe kete, ata e kane sakrifikue lirin e sllovennesve te Korushkes e, per hire te planeve te tyne imperjaliste, kane tentue edhe nji here me pengue krijimin e paqes se forte dhe bashkepunimin ne mes te popujve.

Njerzimi liridashes dhe perparimtar e din se kjo asht nji padrejtesi e rande e dyfisht qe e bajne qeverit e Shteteve te Bashkueme t'Amerikes dhe Britanis se Madhe dhe te Frances. E para, pse Jugosllavis, e cila ka qene aleate besnike dhe luftetare e denje kundra pushtuesave fashiste ne lufte, ku ka dhane ma se nji miljon e 700 mije viktima per fitoren e perbashket, ia pengojne te drejten ne teritorin e Korushkes Sllovene qe i takon dhe, e dyta, pse Sllovenet e Korushkes dorzohen perseri ne meshiren e pushtuesit Austrijak, mbas luftes se tyne qindvjeçare per clirimin nga zgjedha Austrijake.

NGA SITUATA NE GREQI

Neper vend luftimet e Greqis inisjativa asht ne duert e Armates demokratike

Njisite e Armates demokratike n'Epir, mbrenda nji kohe te shkurt te kane hye ne 20 katunde. Ne Thrakin prendimore dhe Maqedonin lindore artilerija e Armates demokratike i ka rrahe perqendrimet e ushtris monarko—fashiste dhe depot e ndryshme ne qytetin Aleksandropolis dhe i ka hjedhe 250granata. Edhe n'Ishullin Kreta monarko-fashistat kane shpalle shtetrrethimin. Ne Greqin qendrore, ç'prej 20 ditesh, njisite e Armates demokratike zhvillojne luftime te rrebta kundra fuqive monarko-fashiste qe numrojne 30.000 ushtare te rregullte, pa t'i llogarite njisite e „gardes nacionale", efektivet e mbrojtjes monarko-fashiste dhe te njisive te komandosve, artileris, tanksistave, t'automobilave te blinduem dhe numrit te madhe te gjuejtesave dhe te bombarduesave. Perveç ketij superjoriteti te monarko-fashistave ne njerez dhe materjal, ata nuk kane muejte me e thye rezistencen dhe fuqine luftarake te luftetareve demokrate, te cilet jane te ndame ne njisite te vogla, dhe me luftet e tyne manovrike dalin mbas armikut dhe i japin grushte ne çdo ane.

Sukseset e mdhaja te sivjeme t'Armates nacional çlirimtare te Kines

Prej kapitullimit te Japonis e deri me sot llogaritet se Can-Kaj-Sheku ka marre ndihem per luften kundra popullit kinez nga SH. B.A. ma se 4 miljarde e 500 miljon dollare materjal luftarak. Por me gjith kete, fuqite e jashtme imperjaliste nuk kane muejte me e permiresue poziten e qeveris antipopullore te Kines. Levizja nacional çlirimtare po zgjanohet gjithnji ma teper. Armata nacional çlirimtare e ka fillue me sukses ne vjetin e kaluem ofensiven vigane te dimnit, e cila ka perfundue me çlirimin e krahinave te mdhaja te Kines. Ne te gjitha krahinat e çlirueme asht vendose pushteti popullor dhe asht zbatue reforma agrare.

Ne muejt e pare te ketij vjeti, Armata nacional çlirimtare ka vazhdue tue i dhane grushte vdekjeje trupave te Can-Kaj-Shekut. Simbas agjensis „Kina e Re", ne muejin fruer te ketij vjeti, Can-Kaj-Sheku ka humbe 100 mije njerez. Prej ketyne 30 mije te vdekun, ma se 60 mije ushtare te zanun rob, ne mes te cileve edhe 7 gjenerala. Ne muejin mars njisite e Armates nacional çlirimtare kane vazhdue perparimin e tyne dhe kane çlirue nji varg qytetesh. Ne gadishullin Shantung, ne 11 ditet e para te muejit, Can-Kaj-Sheku ka humbe 38 mije ushtare dhe ma se 100 mije vija hekurudhore ne mes te Tsinan-it dhe Tsingao-it

Nder sukseset ma te mdhaja te luftetareve demokratike te Kines ne kete vjet asht çlirimi i tashem i Jenanit (250 mije banore)- qytet kryesuer i provinces ononime.

Keto suksese t'Armates nacional çlirimtare jane pergjegja ma e mire e popullit kinez per imperjalistat e huej qe perzihen ne punet e tij. Keto suksese tregojne njikohesisht edhe fuqin e turmave demokratike, te cilat me gjith sulmet e perbashketa te pushtet-mbajtesavet te mbrendeshem dhe t'imperjalistave te jashtem, rrenojne me duert e tyne te gjitha planet mbi robnimin e Kines dhe korrin suksese te reja ne shlirimin dhe bashkimin e popullit kineze ne Frontin e forte demokratik. Ne teritorin e lire te Kines jetojne tash 168 milijon banore, d. m. th. afer 20 miljon ma teper se sa kane Shtetet e Bashkueme t'Amerikes. (Tanjug)

Reakcjoni anglo-amerikan ka tentue me pengue manifestimet e puntorve me rastin e Nji Majit

Derisa ne vendet e demokracis popullore me Bashkimin Sovjetik ne krye, Nji Maji u-festue ne shej te sukseseve kolosale te puntorve ne fushen e rindertimit dhe te ngritjes se pergjithshme te standardit jetesuer, si dhe ne shenj te luftes per paqe te forte dhe te qindrueshme ne bote, ne vendet kapitaliste dhe satelitve te tyne, fuqit reakcjonare kane ndermarre nji varg masash per t'i pengue manifestimet e Nji Majit.

Ne Britanin e Madhe — ku asht ne fuqi partija Laburiste— e cila e quen vehten si partin ma te madhe te puntorve ne Britani, udheheqsija e kesaj ka vendose qe partija Laburiste nuk do te marre pjese „zyrtarisht" ne festimin e Nji Majit.

Ne Sh. B. A., vendin ma te madh kapitalist, fuqit reakcjonare, me misterin e tyne te luftes kane tentue qe ta terhjekin vrejtjen e puntorve nga qellimet imperjaliste te robnimit dhe te dominimit mbi boten. Fuqit reakcjonare kane deshtue qe me çdo kusht te mos festohej Nji Maji ne Sh. B. A.-ne vendin ku asht festue per heren e pare, e kane tentue me e pengue fare festimin ose te pakten me i zvoglue sa ma teper demostratat dhe manifestimet. Mirepo, as kercnimet, as frigsimet e ndryshme, e bile as represaljet nuk kane muejte me e pengue klasen puntore te vendeve kapitaliste qe ta festojne festen e vet — Nji Majin. Puntoret amerikan e kane festue Nji Majin bashke me puntoret e mbare botes, por nen kushte e menyra tjera nga ato te puntorve te vendeve te demokracis popullore. Asht fakt i randesishem se puntoret amerikan me rastin e Nji Majit kane botue parolla, me te cilat tregojne solidaritetin e plote me puntoret e vendeve tjera per paqe e demokraci, e kundra politikes se nxitsave te luftes. Festimit te sivjem te Nji Majit, keta i kane dhane nji karakter luftarak kundra grabitçarve imperjalista, per lirit demokratike dhe per paqe te forte dhe te vazhdueshme.

TOKIO:

Agjensija "Tas" njofton se ne festimin e Nji Majit ne Tokio kane marre pjese nji miljon njerez. Perfaqesuesit e sindikateve perparimtare japoneze dhe t'organizatave te tjera demokratike, ne fjalimet e tyne, kane kritikue ashpersisht politiken antipopullore te qeveris reakcjonare te Ashides.

Ne diten e Nji Majit, organet amerikane t'okupacionit e ashtu dhe qeverija japoneze i kane mobilizue te gjitha fuqit e veta policore e ajroret luftarake amerikane kane fluturue vazhdimisht mbi qytetin.

Botim i Keshillit Krahinuer te Frontit popullor; Shtypshkronja Krahinore «PROGRES»
Pajtimet në fletore i pranon: Administrata dhe ekspedicioni.